

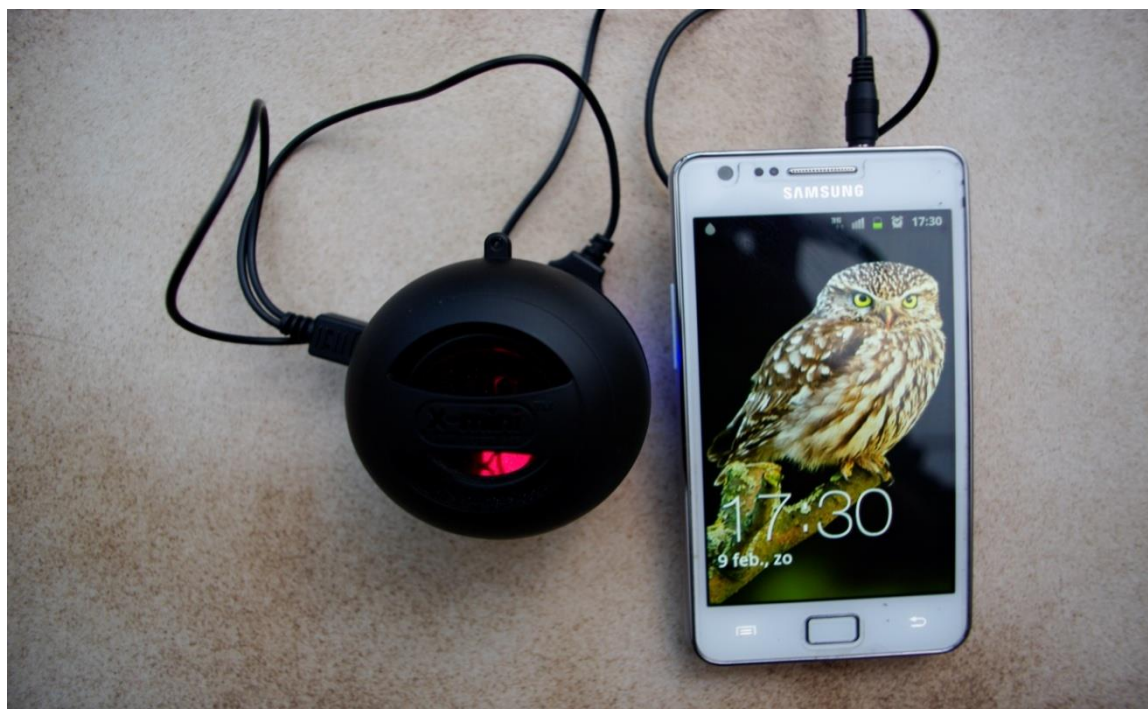
Nieuwsbrief van de Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt

Nummer 5 - maart 2014

De werkgroep telt nu al 432 leden! In deze nieuwsbrief tips om Steenuilen te inventariseren. Verder stelt Anita van Dooren de vraag of het niet nuttig is om 2 nestkasten dicht bij mekaar te zetten. Afsluiten doen we met de resultaten van onze coördinator voor West-Vlaanderen Ludo Momerency.

Steenuilen inventariseren

Wij kregen verschillende mails met de vraag hoe en met welk materiaal het best Steenuilen gelokaliseerd worden. In deze moderne tijden kunnen we de roep van het mannetje afspelen met een mp3 speler, smartphone of iPhone. Hier wordt een mini speaker op aangesloten en als je uw volume volledig open zet gaat het geluid tot 300 meter ver. Een mini speaker kost 20 euro en het geluid zit (in een bijlage) mee bij deze nieuwsbrief.

De ideale periode om te inventariseren is van 1 maart tot 15 april.

- Kies voor heldere nachten met niet te veel wind.
- Start vanaf donker tot middernacht. Ook de ochtenduren zijn ideaal, 2 uren voor zonsopgang tot het licht wordt.
- Minimaal 3 bezoeken aan een geschikt biotoop van Steenuil, als er de eerste 2 keer geen reactie is.
- Wees alert voor dubbeltellingen. Man en vrouw durven in duet te roepen.
Steenuilen kunnen zich ook verplaatsen!
- Speel het geluid een 2 tal minuten en pauzeer dan minstens 1 minuut, herhaal dit 3 keer.
Van zodra er reactie stop je de geluidsbron. Als je na 3 pogingen nog geen reactie hebt, wacht je nog minstens 5 minuten om verder te gaan. Sommige vogels beginnen pas terug te roepen als ze niets meer horen.
- Opgelet: soms komt een Steenuil in de buurt zitten zonder dat hij terug roept.
- Ga overdag (waar reactie is) eens informeren met de erfbewoners. Zij kunnen soms veel vertellen over de aanwezige Steenuilen. Waar ze zich vaak ophouden, nestplaats,...
- Gebruik het geluid enkel voor dit doeleinde. Steenuilen roepen immers om een territorium af te bakenen. Dus enkel het geluid kort afspelen voor de inventarisatie!

Het plaatsen van een tweede nestkast

Is het plaatsen van een tweede nestkast op een erf waar steenuilen voorkomen zinvol of is dat overbodige luxe? Wij, van Steenuilenwerkgroep Oisterwijk denken dit zinvol is. Steenuilen zijn standvogels maar buiten het broedseizoen hebben zij een latrelatie. Zodoende plaatsen wij al enige jaren op erven waar jaar rond een paartje aanwezig is, twee kasten. Tijdens het schoonmaken van de kasten treffen wij in het najaar dan vaak in elk kast, dus op hetzelfde erf, één steenuiltje aan. En dit is niet uniek. Erfbewoners met uitzicht op de kasten zien ook regelmatig in elke kast een uiltje in het voorportaalje zitten, en soms zelfs gelijktijdig. De kasten zijn in beginsel bedoeld om de steenuilen van een broedgelegenheid te voorzien. Maar zij gebruiken de kasten ook om in te roesten. Steenuilen zijn over het algemeen trouw aan elkaar en ze hebben zodoende in het najaar en de winter beiden de gelegenheid om op hetzelfde erf te vertoeven. Een tweede kast heeft meer voordelen als het gaat om een veilig onderkomen als er in de omgeving haviken of sperwers voorkomen. Haviken en sperwers zijn een natuurlijke vijand van de steenuil, en als zij ergens beschut kunnen schuilen, vallen zij minder makkelijk ten prooi aan deze roofvogels. Tot slot hebben wij erven waar het ene jaar het paartje in de ene kast broedt, en het jaar daarop in de andere kast. Het kunnen kiezen uit twee broedgelegenheden is dan misschien wel een luxeprobleem voor de uilen, maar volgens ons heeft het plaatsen van een tweede kast vele voordelen en blijft het voor ons elk jaar een verrassing in welke kast we de jongen aan zullen treffen.

Anita van Dooren, *Steenuilenwerkgroep Oisterwijk Nederland*

Activiteiten in samenwerking met de Steenuilenwerkgroep

In de loop van deze maand zijn er ook 7 activiteiten. De kalender kan je [hier](#) raadplegen.

Broedresultaten Steenuil 2013 Mandelstreke

Na de zeer koude lente maand maart bleven we toch bij onze vaste datum om de controles te beginnen . Naast de sector Noord –West die door Koen en mezelf opgevolgd worden , ga ik ieder voorjaar mee met een andere sector om de jongen te ringen en de toestand van de kasten op te nemen . Dit jaar nam ik naast sector West ook sector Zuid en Oost mee , dit zijn de twee kleinste wat aantal kasten betreft . Na afspraak met Ronny en Ludo G. van sectie West starten we reeds op 25 juni, een andere data paste niet meer. Veel te vroeg? De eerste bezette kasten gaven piepkleine jongen wat te verwachten was .In de laatste kast die we bezochten zaten er twee jongen van 30 dagen oud, klaar om eruit te springen. Wat een verschil van leeftijd. Dit jaar lagen er 108 kasten te wachten op controle. Twee kasten werden niet gecontroleerd.

Blijven er dus 106 kasten over om de resultaten te berekenen :

- 47 kasten met 114 jongen. 3 kasten met 4 jongen, 20 met 3, 17 met 2, en 7 met slechts 1 jong aanwezig.
- 9 kasten met eieren, na controles gaven geen jongen meer.
Dit is meer dan voorgaande jaren: 6 in 2012 en 5 in 2011.
In 2009 vonden we ook 9 kasten met eieren.
- 7 kasten duidelijk bezocht: solitaire vogels of braakballen aanwezig.
- 1 kast waarvan jongen reeds uitgevlogen.
- 1 kast met 2 jongen waarvan kop afgebeten.

Het is gelukkig reeds van 2009 geleden dat we dit meemaakten , toen hadden we dit in 5 kasten.

Dit geeft voor 2013 een bezetting van juist 61 % , een gemiddelde van 2,42 jongen per kast. Dit is een fractie beter dan verleden jaar toen we het laagste cijfer (2,31) noteerden sedert de start van onze werkgroep in 1997. Opnieuw dus een slecht Steenuilenseizoen ondanks de redelijk goede bezetting van de kasten. Net als verleden jaar veel kasten met slechts één jong , vijf jongen hebben we reeds een paar jaar niet meer gehad. Moeten we ons zorgen maken omtrent de vruchtbaarheid van de vogels? Zijn het de aanhoudende koude winters met dit jaar de extra koude in maart ? Dwarrelt het fijne stof van Roeselare steeds verder over Mandelstreke uit? Vele vragen die ik mij stel. Zoektocht naar antwoorden op het internet levert voorlopig geen resultaten op . Er is weinig info te vinden omtrent Steenuilen dit in tegenstelling tot Kerkuilen. Dit voorjaar heb ik 48 Steenuil jongen en 10 adulte vogels geringd. Met dank aan alle medewerkers en laat ons ons hopen op betere tijden!

De resultaten van de laatste 10 jaren :

Jaar	Aantal kasten	Bezette kasten	Gemiddelde jongen per kast
2004	102	58 %	2,70
2005	100	61 %	2,88
2006	104	61 %	2,65
2007	115	55 %	2,85
2008	107	68 %	2,72
2009	107	60 %	2,78
2010	111	62 %	2,70
2011	110	60 %	2,83
2012	107	60%	2,31
2013	108	61%	2,42

Ludo ringt een jonge Steenuil

Ludo Momerency.

Heb je vragen of interessante items voor de Steenuilennieuwsbrief?

Contacteer ons steenuilen@natuurpunt.be

Wil je de Steenuilenwerkgroep van Natuurpunt steunen?

Op onderstaande gegevens kan je een bijdrage storten. Vergeet volgende mededeling niet:

projectnummer: 2492

Natuurpunt Studie vzw

Steenuilenwerkgroep (KP 2492)

Coxiestraat 11

2800 Mechelen

IBAN BE12 2300 5247 4592

BIC GEBA BEBB

BTW BE 0408.032.874

Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar